

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a VII-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Într-o zi din astea, plină de plânsete și văicăreli, se abătu în sătucul oropsit un strein. A intrat dis-de-dimineață neoprit în băătura neîmprejmută a celei dintâi case din marginea de răsărit și a înaintat nebăgat de seamă până lângă prispa unde guițau de foame o ciotcă de prunci. Din ce în ce mai stârnit, colindă ogradă de ogradă, rugându-se de ospetie. Peste tot îl întâmpinau, dușmănoase, sărăcia, jalea și amarul. Din câteva locuri fu gonit cu vorbe urâte, ca un milog păcătos, deși nu avea înfățișarea; nu se tânguia, nu întindea mâna. [...] Cereă nu pomană, ci omenie. Părea un bărbat în putere, deși uscățiv și subțiratic, de înălțime mijlocie, cu chipul prelung și trist. Purta barbă castanie, părul lung, cu cărare la mijloc, dat călugărește pe spate. Curat îmbrăcat, într-un soi de zeghe lungă, ca un anterior, de aba țărănească, albă [...]. Ce izbea însă la el aproape de înfricoșau, erau ochii mari, adânci, de culoarea alunei prăjite. Și triști, triști, de toată tristețea satului ăstuia, strânsă acolo la un loc, în ei. [...]. Nimeni nu i-a ieșit înainte. El a pășit domol până în prispa scundă, unde descoperi trei copilași culcați pe un maldăr de buruieni. [...]

— N-ai tu ceva merinde?

— N-am nimic decât humă. [...] Ține de foame. Ochii streinului iar se înmuieră în lacrimi. Până acum, toți ceilalți la ușa cărora bătuse nici măcar la pământul ăsta cu înfățișare unsuroasă nu-l poftiseră.

— Stați... Nu mâncați! [...] O să facem alt soi de bucate... [...] Ciorbă de pietroi...

Și streinul merse câțiva pași și ridică de pe băătură un bolovan cât doi pumni.

— Aleargă și fă rost de merinde de la vecini! Roagă-te de ei! Spune-le că e vorba de o ciorbă minunată, care o să vă sature pe toți. [...]

Pe urmă, cu multă băgare de seamă și evlavie, ca și când ar fi săvârșit o adevărată taină, lăsă binișor pietroiul în apa din vas. Omul îngenunche acolo, în băătura stearpă. [Cu ajutorul unor vecini, făcu rost de ceapă, slănină, cartofi, pătrunjel, leuștean, morcovi, țelină, ardei.]

„Ei, acum e acum!” Făcu el, rădicând ochii întâi la cer și apoi coborându-i roată spre cei de jos. Apoi a poftit la mâncare lumea toată. Și s-au așezat cu mic cu mare, ca la ei acasă. Stând tot timpul în picioare și alergător neconținut de colo până colo, unde era nevoie, streinul a slujit pe fiecare cum se cuvine. [...] Nu se gândeau nici măcar să-i mulțumească, așa c-o vorbă.

— Bine ar fi să avem în fiecare zi câte un praznic ca ăsta!

— Dacă vreți, prinse cu însuflețire călătorul firul, așa are să fie totdeauna, ba chiar și mai bine, vă dau eu cheazășie. Ceaunul și pietroiul rămân aici, ale tuturor. Măine se rânduiește altcineva în locul meu. Dar, pe deasupra lor și mai mult decât toate bunătățile aduse de dumneavoastră, are să facă minuni, cum a făcut și azi, dragostea celor ce se strâng ca să se ajute singuri și unul pe altul, cu puținul pe care-l are fiecare.

Streinul umblase după căpătat, tot ca un milog. Numai că, în loc să mănânce el ceea ce strânsese, îl împărțise tot lor.

Vasile Voiculescu, *Ciorbă de bolovan*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Transcrie două structuri care indică timpul din primul paragraf. **4 puncte**
2. Menționează două atitudini ale străinului atunci când pune bolovanul în oală. **4 puncte**
3. Precizează un motiv pentru care străinul rămâne în *sătucul oropsit*. **4 puncte**
4. Prezintă rolul străinului în armonizarea relațiilor din interiorul comunității. **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, o semnificație a secvenței: „Ce izbea însă la el aproape de înfricoșau, erau ochii mari, adânci, de culoarea alunei prăjite. Și triști, triști, de toată tristețea satului ăstuia, strânsă acolo la un loc, în ei.” **4 puncte**

B. Redactează un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți *comuniunea cu semenii și cu divinitatea*. **20 de puncte**

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- formularea unui titlu potrivit; **2 puncte**
- respectarea convențiilor textului narativ; **4 puncte**
- utilizarea a minimum două trăsături/elemente de portret; **6 puncte**
- prezentarea unor idei creative, adecvate cerinței. **8 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Iubiții mei,

[...]

Iubirea este față către față, persoană către persoană. «În iubire, omul face pentru prima oară cunoștință cu sine însuși, și aceasta prin intermediul unui celălalt» – adică nu se poate cunoaște decât într-o relație cu alt om, o altă persoană. 1. În iubire, omul constată, nu doar cu titlu informativ, ci existențial, că celălalt există. Adică până acum te interesa doar persoana ta, eul personal. Tu erai lumea. În iubire descoperi că nu ești singur, că lumea nu este numai eu, ci lumea devine Eu și Tu. 2. În iubire, omul își dorește foarte mult ca celălalt să existe. 3. În iubire, faptul că celălalt există devine mult mai important, mai semnificativ decât faptul că el însuși există. Asta înseamnă că nu mai trăiești tu, ci celălalt trăiește în tine, și tu în el. [...] Vă scriu și eu vouă, tinerii mei iubiți: nu vă lăsați amăgiți, ci învățați cu adevărat să iubiți ca să fiți fericiți. Căci iubirea adevărată nu vine și pleacă-ndată. Ea crește odată cu sufletul și cu ființa voastră, până pe Cruce, adică până la Jertfă. Pentru că măsura iubirii este măsura jertfirii, și măsura jertfirii este măsura iubirii. Măsura în care renunți la tine pentru celălalt este măsura în care-l iubești.

Dionisie de la Albac, *Scrisoare de Valentine's Day*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat. **20 de puncte**

1. Precizează cărei categorii de vârstă se adresează părintele Dionisie în scrisoare, justificându-ți răspunsul cu o secvență de text. **4 puncte**
2. Indică două aspecte de care omul devine conștient în iubire. **4 puncte**
3. Transcrie structura care arată măsura iubirii pentru celălalt. **4 puncte**
4. Formulează o învățătură morală desprinsă din textul dat. **4 puncte**
5. Explică, în 30-50 de cuvinte, sensul secvenței: *măsura iubirii este măsura jertfirii, și măsura jertfirii este măsura iubirii*. **4 puncte**

B. Pornind de la secvența „învățați cu adevărat să iubiți ca să fiți fericiți. Căci iubirea adevărată nu vine și pleacă-ndată. Ea crește odată cu sufletul și cu ființa”, redactează un text narativ despre iubire, de minimum 150 de cuvinte, valorificând experiența ta culturală și spirituală/religioasă.

20 de puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**